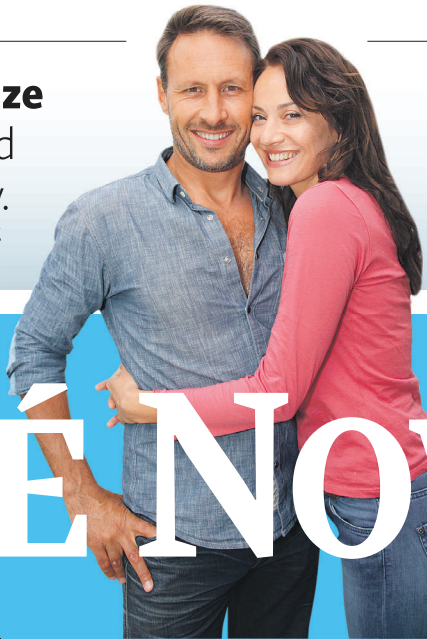

DŮCHODY V ČESKU

Průměrné penze
se příliš neliší od
minimální mzdy.
A může být hůř

**Úspory z druhého
pilíře** mohou zvýšit
penzi, na klidné stáří
ale stačit nemusí

HOSPODÁŘSKÉ NOVINY

www.IHNED.cz

CZK/EUR ▼
25,620 -0,18 %

CZK/USD ▼
19,814 -1,38 %

PX ▼
988,04 -0,69 %

DJI ▼
14498,32 -0,11 %

FTSE ▼
6457,92 -0,49 %

DAX ▼
8010,70 -0,40 %

SOCIÁLNÍ DEMOKRATÉ SE VRACEJÍ K PLÁNU, KTERÝ DŘÍVE PROPAGOVAL VLADIMÍR ŠPIDLA

Penze podle ČSSD: lidé s vyšším příjmem si polepší

Aleš Měřička, Barbora Strnadová
autori@economia.cz

Sociální demokraté se s vidinou brzkého nástupu k moci vracejí k variantě důchodové reformy inspirované švédským systémem. Ten je postaven na principu zásluhovosti – čím více člověk do něj odvede, tím více z něj dostane. Každý by měl mít vlastní fiktivní důchodový účet, kde se mu bude počítat a částečně i zhodnocovat to, co odvede na důchodovém pojištění. Ve chvíli, kdy se rozhodne odejít do penze, vypočte se mu dávka podle toho, kolik má na účtu naspořeno a kolik let mu zbývá do průměrného věku dožití. Nadá-

le by bylo možné spořit také ve třetím pilíři, druhý hodlá ČSSD zrušit či výrazně omezit.

Financování celého systému mají zajistit vyšší odvody pro živnostníky a možná i pro zaměstnance. „Nelze vyloučit, že by došlo ke zvýšení odvodů na sociální a zdravotní pojištění. Pokud by k tomu došlo u zaměstnanců a zaměstnavatelů, nebylo by to nic zničujícího,“ tvrdí odborník ČSSD na sociální problematiku Martin Potůček, který včera spolu se stínovým ministrem financí Janem Mládkem představovali obrysy plánů své strany v ekonomické a sociální oblasti.

„Pokud ten systém má být férový a udržitelný, tak by to znamenalo, že skupiny chudších pracujících

a pojištěnců by musely dostat velmi nízké důchody, v podstatě pod životním minimem,“ upozorňuje bývalý ministr financí za ČSSD Jiří Rusnok.

Poprvé předložili sociální demokraté tento plán před deseti lety. Záměr na zavedení fiktivních důchodových účtů však sami opustili, když se ukázalo, jak nízké by penze byly. A v roce 2005 komise, jež měla posoudit vhodnost jednotlivých systémů, varovala, že by v případě využití varianty navrhované ČSSD bylo 60 % nově příznaných důchodů dlouhodobě pod hranici chudoby. Polepšili by si lidé s průměrnými nebo nadprůměrnými příjmy.

Podle Vladimíra Špidly, který byl před deseti lety premiérem a pro-

pagátorem švédského systému, je však několik způsobů, jak zachovat určitou míru solidarity. Typicky zavedení určitého základního důchodu, který by zaručil jeho minimální výši.

„Je také potřeba převést do důchodového systému více peněz z obecných daní,“ dodává Špidla. Má na mysli zejména část vybraných korporátních daní či Evropskou unií připravovaných daní z finančních transakcí.

Podle ekonoma Pavla Kohouta je model, známý pod zkratkou NDC, v principu správný. Nejde však o žádnou revoluci. „Vlastně jen formalizuje to, co už existuje v rámci průběžného systému,“ říká člen Národní ekonomické rady vlády,

„Není to ale tak, že by automaticky vyřešil financování důchodového systému,“ dodává Kohout.

Martin Potůček předpokládá, že reforma by mohla odstartovat za osm až deset let, Špidla se kloní spíše k deseti až patnácti rokům. Jakékoliv změny tak budou sociální demokraté muset vyjednat s ostatními politickými stranami.

Ale například bývalý ministr práce a sociálních věcí Jaromír Drábek (TOP 09) označuje přechod na NDC za rezignaci na systém sociální ochrany: „Jestli s tímto přichází ČSSD, pak je to paradoxní po všech těch výkřicích o tom, jak asociálně se chová tato vláda.“

**S přispěním Kateřiny Eliášové
Téma, strany 2 a 3**

99 SLOV

Petr Kamberský

petr.kambersky@economia.cz

Řeči se vedou, voda teče. Vladimírem Špidlou milované „švédské“ penze jsou vpravdě spravedlivý model. Má několik jasných důsledků: doslova drasticky snižuje důchody chudých; po několika desítkách let by dvě třetiny seniorů měly penzi nižší než čtvrtinu průměrné mzdy – v dnešních relacích 6275 korun (!); naopak významně by si polepšili bohatší: ti, kdo dnes dostávají v penzi pouhou pětinu svých výdělků, by dosáhli na dvojnásobek. Člověk nemusí být graduovaný politolog, aby o realitě znovuzrozeného plánu ČSSD pochyboval. V jedné věci se ČSSD od své konkurence pranic neliší: po takřka osmi letech v opozici zhlou netuší, co bude ve vládě dělat.

Internet

Googlu se s českými weby pře kvůli vyhledávání obrázků
strana 15

Pohonné hmoty

Benzin zlevní. Ale méně, než napovídá propad cen ropy
strana 14

Komentář

Jan Mládek má pravdu v tom, že srovnání daňového zatížení zaměstnanců a živnostníků je neporovnatelné. Problém je v tom, že vidí živnostníky jako samostatnou ekonomickou třídu, proti níž je potřeba tvrdě zasáhnout.

JULIE HRSTKOVÁ

strana 8

Zbrojní průmysl

Čína pronikla mezi pět největších vývozců zbraní
strana 16

Věda a byznys

Speciální týmy nabízejí vynálezy českých univerzit firmám
strana 4

Armádní zakázky

Plukovník od Peake míří do NATO. Řídit nákupy
strana 4

Finišuje obchod roku mezi ČEZ a Czech Coalem

Polostátní ČEZ a těžařská firma Pavla Tykače Czech Coal dnes mají podepsat dohodu o dodávkách uhlí z dolu Vršany (Czech Coal) pro elektrárnu Počerady (ČEZ) na desítky let dopředu. Pokud vše dopadne tak, jak se očekává, vyřeší se jeden z největších sporů české energetiky. Současně ČEZ rozhodne o prodeji elektrárny Chvaletice, o kterou se kromě Czech Coalu zajímá i holding EPH Daniela Křetínského. **strana 13**

VÍCE NEŽ
200
MILIARD KORUN
je hodnota uhlí, kterého se dohoda týká.

DANIEL BENEŠ

Generální ředitel ČEZ, který firmu řídí od předložského podzimu. Od svého předchůdce Martina Romana se ve vztahu k Tykačovi vyznačuje větší pragmatičností. Pro ČEZ v kontraktu zajistil i dvojitou opci na prodej elektrárny Počerady společnosti Czech Coal.

PAVEL TYKAČ

Český miliardář, který Czech Coal spoluvlastní s Janem Dienstlem. Kontrakt mu zajistí odbyť až do vytěžení dolu Vršany. Pokud by získal i elektrárnu, bude Czech Coal teprve druhou integrovanou společností v Česku s vlastním dolem i zdrojem, kde bude uhlí spalovat.

DANIEL KŘETÍNSKÝ

Pokud se obě firmy dohodnou a Energetický průmyslový holding nezíská ani Chvaletice, zůstane až tím třetím vřad. Jeho Elektrárnám Opatovice navíc kvůli sporům s Tykačem bude od roku 2015 hrozit nedostatek uhlí.

FOTO: ISIFA / EURO / K. HADEREROVA, ARCHIV HN - J. RASCH, M. SLÁVIK

Krize eurozóny

Chystané zdanění vkladů na Kypru vyvolal paniku na burzách

Marek Hudema
marek.hudema@economia.cz

Finančníci měli včera ráno jasno: Evropa mění svůj přístup k řešení krize eurozóny, minimálně pokud jde o záchranu bank, a po majitelích dluhopisů přijdou o své peníze i vkladatelé. Víkendová dohoda, podle které musí Kypr výměnou za evropskou pomoc zdanit úspory v bankách, investory vyděsila. Hodnota akcií na většině evropských burz prudce klesla, přidá-

ly se i Spojené státy. Euro spadlo na tříměsíční minimum vůči dolaru.

„Pokud bude skutečně daň na Kypru vybrána, vytvoří to precedent. Vyvolává to pochybnosti, zda jsou vklady v ostatních zemích v bezpečí,“ prohlásila Jane Foleyová, analytička Rabobank. Podle dalších analytiků se musí bát střadatelé v celé EU. Banka Goldman Sachs napsala investorům, že představitelé eurozóny se rozhodli přistoupit „k širšímu a občas kreativnímu“ rozdělení ztrát bank. V Irsku

Pokud bude daň na Kypru vybrána, vyvolává to pochybnosti, zda jsou vklady v ostatních zemích v bezpečí.

Jane Foleyová
analytička, Rabobank

byly banky zachráněny ze státních a evropských peněz, ve Španělsku a Nizozemsku museli platit držitelé bankovních dluhopisů – a teď došlo i na vkladatele.

Odpoledne ale hodnota akcií opět vzrostla. Investoři nabyli dojmu, že jde o ojedinělý případ. Uvěřili, že německá kancléřka Angela Merkelová pouze chtěla před podzimními volbami ukázat občanům, že nedává peníze ze záchranných fondů eurozóny Kypřanům zadarmo. Podobný přístup si však nemůže dovolit u důležitějšího Španěl-

ska či Itálie. Navíc na Kypru nemuseli své peníze odepsat akcionáři bank ani majitelé některých dluhopisů. Pro investory je to výhodné. A hlavně dohoda Kypru s ministry financí eurozóny o zdanění vkladů výměnou za záchranu před krahem zřejmě není definitivní.

Kyperský prezident Nikos Anastasiadis včera oznámil, že chce úlevy pro malé střadatele. Rakouská ministryně financí Marie Fekterová pak dohodu nazvala „omylem“ s tím, že se ještě může změnit. **strana 6**

